

Предговор кон меѓународните стандарди за финансиско известување^{*}

^{*} Вклучувајќи ги и толкувањата на КТМФИ и ПКТ

Овој предговор се објавува со цел да ги постави целите и задолжителниот процес на Комитетот за меѓународни сметководствени стандарди, како и да го објасни делокругот, авторитетот и временската рамка за примена на меѓународните стандарди за финансиско известување. Предговорот е одобрен од страна на ОМСС во април 2002 и го заменува Предговорот објавен во јануари 1975 (изменет во ноември 1982). Во 2007 Предговорот беше изменет во јануари и октомври, со цел да ги прикаже промените во Статутот на Фондацијата на КМСС и во септември како резултат на промените направени во МСС 1 *Презентирање на финансиските извештаи* (како што е ревидиран во 2007). Во јануари 2008 точка 9 беше изменета за да се ажурира повикувањето на телото кое сега е познато како ОМССЈС.

- 1 Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС) е основан во 2001 како дел од Комитетот за меѓународни сметководствени стандарди (КМСС). Управувањето со КМСС е во надлежност на дваесет и два повереника. Одговорностите на поверениците вклучуваат и именување на членовите на ОМСС и на други поврзани совети и комитети, како и обезбедување на извори на финансирање на Комитетот. ОМСС се состои од дваесет и двајца членови со постојана работа и два члена со привремена работа. Одобрувањето на Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) и поврзаните документи, како *Рамката за подготвување и презентирање на финансиските извештаи*, нацрти за дискусија и други документи за дискусија е одговорност на ОМСС.
- 2 Комитетот за толкување на меѓународните стандарди за финансиско известување (КТМСФИ) се состои од четиринаесет членови со право на глас и претседател без право на глас, кои се именуваат од страна на поверениците. Улогата на овој комитет е да се изготват толкувања на МСФИ со цел истите да се одобрат од страна на ОМСС и во контекст на *Рамката*, да изготват навремени упатства за прашања поврзани со финансиското известување. Овој комитет во 2002 го замени претходниот Постоен комитет за толкувања (ПКТ).
- 3 Советодавен одбор за стандарди (СОС) е именуван од страна на поверениците. Овој одбор преставува формално средство за учество на организации и индивидуалци со интерес за меѓународното финансиско известување во креирањето на стандардите. Учесниците имаат различна географска локација и професионално искуство. Целта на СОС е да понуди совет на ОМСС во врска со приоритетите и реализирање на големи проекти за воспоставување на стандарди.
- 4 На ОМСС му претходеше Одборот на КМСС, кој е основан на 29 јуни 1973 како резултат на постигнатиот договор помеѓу професионалните сметководствени тела во Австрија, Канада, Франција, Германија, Јапонија, Мексико, Холандија, Велика Британија, Ирска и Соединетите Американски држави. Ревидираниот договор и статутот беа потпишани во ноември 1982. Статутот беше подоцна ревидиран во октомври 1992 и мај 2000 од страна на Одборот на КМСС. Со статутот од мај 2000 професионалните сметководствени тела усвоија механизам со кој се овозможи именуваниите поверениците да го имплементираат истиот започнувајќи од мај 2000. Поверениците го активираа новиот статут во јануари 2001, а го ревидираа во март 2002¹.
- 5 На состанокот одржан на 20 април 2001, ОМСС ја донесе следната одлука:

“Сите стандарди и толкувања објавени според претходниот статут ќе продолжат да се применуваат освен ако и се додека истите не се изменат или повлечат. Одборот за меѓународни сметководствени стандарди може да ги измени или повлече Меѓународните сметководствени стандарди и толкувањата на ПКТ издадени под претходниот статут на КМСС, како и да издаде нови стандарди и толкувања”.

Кога се користи терминот МСФИ во овој Предговор, тој ги вклучува стандардите и толкувањата одобрени од страна на ОМСС, како и меѓународните сметководствени стандарди (МСС) и толкувањата на ПКТ издадени според претходниот статут.

Цели на ОМСС

- 6 Целите на ОМСС се:

¹ Статутот беше подоцна ревидиран во јули 2002, јуни 2005 и октомври 2007.

- (а) Да развие, во јавен интерес, единствен сет на високо квалитетни, разбирливи и применливи, глобални сметководствени стандарди кои бараат високо квалитетни, транспарентни и споредливи информации во финансиските извештаи и другото финансиско известување, за да им помогнат на учесниците на различните пазари на капитал во светот, како и на други корисници на информациите, да донесат економски одлуки.
- (б) Да го промовира користењето и строгата примена на овие стандарди.
- (в) Да ги има во предвид потребите на малите и средните ентитети и економиите во развој соодветно, имајќи го во предвид исполнувањето на целите поврзани со точка (а) и (б).
- (г) Да воведе високо квалитетни решенија за премин од национални сметководствени стандарди кон МСФИ.

Делокруг и важност на Меѓународните стандарди за финансиско известување

- 7 ОМСС ги постигнува своите цели првенствено преку развивање, објавување на МСФИ и промоција на нивната употреба во изготвувањето на финансиски извештаи за општа намена и останато финансиско известување. Останатото финансиско известување вклучува информации обезбедени вон финансиските извештаи коишто помагаат во толкувањето на целосниот сет на финансиските извештаи или ја подобруваат способноста на корисниците да донесат ефикасни економски одлуки. При развивање на МСФИ, ОМСС работи со националните тела за воспоставување на стандарди со цел да се максимизира приближувањето на МСФИ и националните стандарди.
- 8 МСФИ ги поставуваат барањата за признавање, мерење, презентирање и обелоденување на трансакции и настани кои се од значење за изготвување на финансиските извештаи со општа намена. Исто така, тие можат да определат и барања за трансакции и настани коишто главно се јавуваат во специфични дејности. МСФИ се базирани на *Рамката*, којашто ги покрива концептите на кои се потпираат информациите презентирани во финансиските извештаи со општа намена. Цел на *Рамката* е да го олесни конзистентното и логичното формулирање на МСФИ. Истотака, *Рамката* обезбедува основа за користење на расудување во решавањето на сметководствени прашања.
- 9 МСФИ се обликувани за примена во финансиските извештаи со општа намена и останатото финансиско известување на сите профитно-ориентирани ентитети. Профитно-ориентирани ентитети ги вклучуваат оние кои се ангажирани во трговски, индустриски, финансиски и слични активности, било организирани како акционерски друштва или во други форми. Тие ги опфаќаат организациите како заеднички осигурителни друштва и други заеднички кооперативни ентитети, кои обезбедуваат дивиденди или други економски користи директно и пропорционално на своите сопственици, членови или учесници. Иако МСФИ не се обликувани за да се применуваат за непрофитни активности во приватниот, јавниот или државниот сектор, сепак ентитети со вакви активности може да утврдат дека МСФИ се соодветни. Одборот за меѓународни сметководствени стандарди во јавниот сектор (ОМССЈС) изготвува сметководствени стандарди за владите и другите ентитети во јавниот сектор, освен владините деловни ентитети кои се придржуваат до МСФИ.
- 10 МСФИ се однесуваат на сите финансиски извештаи со општа намена. Ваквите финансиски извештаи се насочени кон заедничките потреби за информации на широк спектар на корисници, како на пример акционери, доверители, работници како и јавноста воопшто. Целта на финансиските извештаи е да обезбедат информации за финансиската состојба, резултатот и паричните текови на еден ентитет, кои се корисни за донесување на економски одлуки од страна на овие корисници.
- 11 Целосниот сет на финансиски извештаи вклучува извештај за финансиската состојба, извештај за сеопфатна добивка, извештај за промени во главнината, извештај за паричните текови како и сметководствени политики и објаснувачки белешки. Доколку посебен биланс на успех се презентира во согласност со МСС 1 *Презентирање на финансиските извештаи* (како што е

ревидиран во 2007), тој ќе биде составен дел од целосниот сет. Во интерес на навременоста и трошочните аспекти, како и да се избегне повторување на информациите кои се претходно известувани, ентитетот може да презентира помалку информации во меѓупериодските финансиски извештаи од оние во годишните финансиски извештаи. МСС 34 *Меѓупериодско финансиско известување* ја пропишува минималната содржина на целосните или скратените финансиски извештаи за еден меѓупериод. Изразот ‘финансиски извештаи’ го вклучува целосниот сет на финансиски извештаи изготвени за меѓупериод или годишен период, како и скратени финансиски извештаи за меѓупериод.

- 12 Во одредени случаи, КМСС дозволуваше различни третмани за дадени трансакции и настани. Вообичаено еден третман се идентификува како “препорачан третман” додека другиот како “дозволен алтернативен третман”. Финансиските извештаи на ентитетот можат соодветно да бидат опишани како подготвени во согласност со МСФИ, без оглед на тоа дали го користат основниот третман или дозволеният алтернативен третман.
- 13 Цел на ОМСС е да бара слични трансакции и настани да бидат евидентирани и за нив да биде известно на сличен начин, а различни трансакции и настани да бидат евидентирани и за нив да биде известно на различен начин, како во рамките на ентитетот со текот на времето, така и помеѓу ентитетите. Следствено, ОМСС има намера да не дозволува избор на сметководствен третман. Истотака, ОМСС повторно ги разгледа и ќе продолжи да ги разгледува оние трансакции и настани за кои МСС дозволуваат опција за сметководствениот третман, со цел да се намали бројот на опциите.
- 14 Стандардите одобрени од страна на ОМСС вклучуваат точки со затемнети букви и обични букви, коишто имаат еднаква важност. Точките во затемнети букви укажуваат на главните принципи. Секој поединечен стандард треба да се чита во контекст на целта наведена во тој стандард и овој Предговор.
- 15 Толкувањата на МСФИ се изготвуваат од страна на КТМФИ со цел да дадат задолжителни насоки за прашањата кои веројатно би добиле спротивен или неприфатлив третман во отсуство на вакви насоки.
- 16 МСС 1 (како што е ревидиран во 2007) го вклучува следното барање:
 Ентитет чиешто финансиски извештаи се усогласени со МСФИ треба да даде во белешките експлицитна и безрезервна изјава за ваквата усогласеност. Ентитетот не треба да опише дека финансиските извештаи се подготвени во согласност со МСФИ, освен ако истите не се во согласност со сите барања на МСФИ.
- 17 Било какви ограничувања во делокругот на еден МСФИ се дадени јасно во самиот стандард.

Дефиниран процес

- 18 МСФИ се развиваат преку еден меѓународен процес кој вклучува сметководители, финансиски аналитичари и други корисници на финансиските извештаи, деловната заедница, берзи на хартии од вредност, регулаторни и законодавни тела, академици и други заинтересирани поединци и организации ширум светот. ОМСС го консултира, на јавни состаноци, СОС за главните проекти, одлуки за дневниот ред и работните приоритети, но и дискутира за стручни прашања на состаноците кои се отворени за јавно набљудување. Дефинираниот процес за проектите, вообичаено но не и неопходно, ги вклучува следните чекори (чекорите кои се задолжителни согласно условите на Статутот на Фондацијата на КМСС се означени со звезда*):
 - (а) од персоналот се бара да ги идентификува и разгледа сите прашања поврзани со темата како и да ја има во предвид примената на *Рамката* врз овие прашања;
 - (б) проучување на националните сметководствени стандарди и практика, како и размена на гледишта за прашањата со поставувачите на националните стандарди;
 - (в) консултирање со СОС во врска со пожелноста на додавањето на темата на дневниот ред на ОМСС*;
 - (г) формирање на советничка група која ќе го советува ОМСС за проектот;
 - (д) објавување на документ за дискусија за целите на јавен коментар;

- (f) објавување на нацрт за дискусија одобрен со најмалку девет гласови на членови на ОМСС вклучувајќи ги и спротивните мислења на членови на ОМСС, за целите на јавен коментар;*
- (e) објавување на основа за заклучоците во рамките на нацртот за дискусија;
- (ж) разгледување на сите коментари добиени во рамките на периодот за коментар по документите за дискусија и нацртите за дискусија;*
- (з) разгледување на полезноста на одржување на јавно сослушување и пожелноста на спроведување на теренски тестови, и доколку се сметаат за пожелни, одржување на вакви сослушувања и спроведување на вакви тестови;
- (с) одобрување на стандард со најмалку девет гласа на членовите на ОМСС, и вклучување на сите спротивставени мислења во објавениот стандард;* и
- (и) објавување на основа за заклучоците во рамките на стандардот, објаснувајќи ги и меѓудругото чекорите од процесот на ОМСС и како ОМСС се справил со јавните коментари по нацртот за дискусија.

19 Толкувањата на МСФИ се развиваат преку меѓународен дефиниран процес кој вклучува сметководители, финансиски аналитичари и други корисници на финансиските извештаи, бизнис заедницата, берзите, регулаторни и законодавни тела, академици и други заинтересирани поединци и организации ширум светот. КТМФИ дискутира за технички прашања на состаноци кои се отворени за јавно набљудување. Дефинираниот процес за секој проект вообичаено, но не и неопходно, ги вклучува следните чекори (чекорите кои се задолжителни согласно Статутот на Фондацијата на КМСС се означени со звезда*):

- (a) Од персоналот се бара да ги идентификува и разгледа сите прашања поврзани со темата и да ја разгледа примената на *Рамката* за овие прашања.
- (б) Разгледување на последиците по овие прашања предизвикани од хиерархијата во МСС 8 *Сметководствени политики, промени во сметководствени проценки и грешки*.
- (в) Објава на нацрт толкување за јавен коментар, доколку не повеќе од четири членови на КТМФИ гласале против предлогот.*
- (г) Разгледување на сите коментари примени во рамките на периодот за коментари по нацрт толкувањето.*
- (д) Одобрување од страна на КТМФИ на толкувањето доколку не повеќе од четири члена на КТМФИ гласале против толкувањето, после разгледувањето на јавните коментарите на нацрт толкувањето.*
- (f) Одобрување на толкувањето со најмалку девет гласа на членовите на ОМСС.*

Временски распоред за примена на Меѓународните стандарди за финансиско известување

20 МСФИ се применуваат од датумот определен во документот. Новите или ревидирани МСФИ даваат преодни одредби кои треба да се применуваат при нивната првична примена.

21 ОМСС нема општа политика за изземање на трансакции кои се случиле пред конкретен датум, од барањата на новите МСФИ. Кога финансиските извештаи се користат за следење на усогласеност со спогодби и договори, нов МСФИ може да има последици кои не се предвидени во договорот или спогодбата кога истите бил склучени. На пример, условните одредби содржани во банкарските договори и договори за заем можат да наметнат одредени ограничувања во соодносите прикажани во финансиските извештаи на должникот. ОМСС верува дека фактот дека барањата за финансиско известување еволуираат и се менуваат со текот на времето е добро разбран и требало да им биде познат на страните при склучувањето на договорот. Од страните ќе зависи дали ќе одлучат договорот да биде заштитен од ефектите на

идните МСФИ, или доколку не треба, начинот на кој за него може повторно да се преговара со цел да ги рефлектира промените во известувањето, а не промените на основните финансиски услови на договорот.

- 22 Нацртите за дискусија се издаваат за коментар и нивните предлози се подложни на ревидирање. Се до датумот на стапување на сила на даден МСФИ, барањата на било кој МСФИ врз кој би влијаеле предлозите во нацртот за дискусија остануваат на сила.

Јазик

- 23 Одобрениот текст на било кој документ за дискусија, нацрт за дискусија или МСФИ е оној кој е одобрен од страна на ОМСС на англиски јазик. ОМСС може да одобри преводи на други јазици, под услов преводот да е подготвен во согласност со процес кој обезбедува уверување во квалитетот на преводот и ОМСС може да даде дозвола за други преводи.